О П Р Е Д Е Л Е Н И Е
№ 39876

гр. София, 15.10.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 9 състав,** в закрито заседание на 15.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

като разгледа дело номер **12285** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.145-178 АПК.

Образувано е по жалба на Т. А. О.- гражданин на Н. срещу Заповед №4379 ПАМ-131/14.09.2026 година на ЗА НАЧАЛНИК ГПУ- К.- ГЛАВЕН ИНСЕПКТОР.

С жалбата е поискано освобождаване от заплащане на държавна такса.

Съдът намира искането на оспорващия за освобождаване от заплащане на държавна такса за основателно.

Следва да бъде посочено, че съдебните такси са вид държавни такси и по аргумент от разпоредбата на чл.4 от ЗДТ те имат правната същност на публично държавно вземане, което подпомага държавния бюджет. От друга гледна точка,установените от закона критерии за определяне на таксите и разноските, които могат да бъдат поносени от страните в процеса, са ефективно средство за оказване на влияние върху волята на страните при осъществяване на избора за механизмите за осъществяване на търсената защита. Признатото от Конституцията на РБ и законите право на защита на субективните парва на гражданите и юридическите лица не трябва да се упражнява превратно, т. е правните субекти трябва да се обръщат към съдебна защита на правата си само ако действително се нуждаят от такава.От гледна точка на ищеца / жалбоподателя/ съдебната такса е паричната сума, която той ще бъде принудена да внесе в полза на бюджета заради предоставеното му съдействие от страна на съда в процеса на защита на нарушените му права и затова размерът на съдебната такса трябва да има своеобразен възпиращ ефект, но в рамките на разумни граници- за да бъде предоставено от една страна възможност на правните субекти да уредят доброволно отношенията си, без да се поставя бариера пред възможността за предоставяне на съдебна защита.

Правилото на чл. 71 ГПК/ приложим по силата на чл.144 от АПК/ установява задължение за внасяне на държавни такси. Установеното от процесуалния закон задължение за внасяне на съдебна такса кореспондира пряко с изискването към страната, която е инициирала адресирано до съда искане- не само да внесе следващата се държавна такса, но и да представи документа,

удостоверяващ изпълнение на това задължение. Внасянето на дължимата държавна такса предщества задължението на съда да се произнесе по съответното искане,а категоричен извод в тази насока се налага с оглед съдържанието на императивната разпоредба на чл.73,ал.3 от ГПК, който определя ,че съдебната такса се събира т. е. дължи се още при подаването на искането за защита или съдействие, респективно при издаване на документа , за който се плаща.

Държавната такса е цената, определена от държавата за защитата, която се търси от съда в исковия процес. Тази такса се заплаща винаги, когато се подава искова молба или жалба и с оглед изискването на чл. 128, т. 2 ГПК, чл. 261, т. 4 ГПК и чл. 284, ал. 3, т. 4 ГПК съставлява условие за редовността на сезирането на съда. Таксата се дължи от страната, в чиято полза се предприема процесуалното действие по защита на правата й, тъй като процесуалните представители упражняват нейните процесуални права. Безспорно е, че за съдебните производства по реда на Административнопроцесуалния кодекс се дължи държавна такса - чл. 4, б. "а" ЗДТ във вр. с т. 2б от Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието (Тарифа № 1).Съгласно чл. 1, ал.1 Закона за държавните такси (ЗДТ), държавните такси се събират от органите на съдебната власт, от другите държавни органи и бюджетни организации в размери, определени с тарифи, одобрени от Министерския съвет, и постъпват в държавния бюджет, освен ако със закон е предвидено друго. Това задължение не е опровергано и от разпоредбите на чл.9а от ЗОДОВ, в които липсва разпоредба,която да сочи на недължимост на държавна такса за производствата по този ред. Съгласно чл.203,ал.2 от АПК за неуредените въпроси за имуществената отговорност по ал. 1 се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди или на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража По силата на чл. 11 от ТАРИФАТА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ТАКСИ, КОИТО СЕ СЪБИРАТ ОТ СЪДИЛИЩАТА ПО ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС (ГПК)по молба за издаване на изпълнителен лист, както и в случаите на служебно издаване на такъв, се събира такса 5 лева.

В нормата на чл.83,ал.2 от ГПК е предоставена възможност на съда за освобождаване от задължението за внасяне на такси съобразно законоустановени критерии, като от задължението за освобождаване от такси и/или разноски могат да бъдат освободени само физически лица, но не и юридически. Наред с това, освобождаването става на по разпореждане на закона по категории спорове, а с оглед конкретната преценка на съда за възможностите на един конкретен ищец да понесе разходите за конкретното производство. По искането за освобождаване от задължението за внасяне на съдебна такса или от разноски се произнася съдът, пред който следва да се извърши съответното процесуално действие, във връзка с което възниква задължението за внасяне на такса. Освобождаването от задължението за заплащане на държавна такса се извършва с изричен и мотивиран съдебен акт и в него следва да се посочи изрично от кое задължение е освободена страната/ от такси и / или от разноски и причините за това. По молбата за освобождаване съдът взема предвид-доходите на лицето и на неговото семейство,имуществено състояние,удостоверено с декларация, семейното положение, здравословното състояние, трудовата заетост, други констатирани обстоятелства, които могат да способстват за формиране на извод дали конкретно дължимият размер на съдебната такса или на разноските, които трябва да се внесат, практически би лишило страната от достъп до правосъдие, като преценката е винаги конкретна с оглед конкретния размер на таксата или разноските и с оглед конкретните обстоятелства, които препятстват възможността на страната да изпълни задълженията си по внасянето им.

В конкретния случай,съдебният състав намира,че са налице основанията за освобождаване от

заплащане на държавна такса, тъй като оспорващият е чужденец, бил е настанен в СДВНЧ Любимец, а сега в РПЦ- „ Военна рампа“ не притежава доходи и имущество ,което предпоставя освобождаване от заплащане на държавна такса.

В контекста на изложеното,настоящият съдебен състав намира,че искането за освобождаване от държавна такса е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

Воден от гореизложеното и на основание чл.83,ал.2 от ГПК, Административен съд София-град

О П Р Е Д Е Л И :

ОВОБОЖДАВА ОТ ЗАПЛАЩАНЕ НА ДЪРЖАВНА ТАКСА ПО АДМ. ДЕЛО №12285 /2026 ГОДИНА ПО ОПИСА НА АССГ В РАЗМЕР НА 5,11 ЕВРО Т. А. О..

На основание чл.138,ал.1 АПК,препис от определението да се изпрати на ищеца и на ответника по иска.

Определението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: